

Solucionari d'activitats: els determinants

1. la pedra; el dinosaure; el xiulet; la utilitat; el psiquiatre; el/la kamikaze; la carrera; la metgessa; l'àcid; l'investigador; la humitat; la indiferència; l'indi; la investigadora; la cursa; la humilitat; la llibertat; l'exhibició; l'èxit; l'handicap.
2. a) al; b) als; c) pels; d) dels; e) de l'; f) de l'; g) ca la; h) per l'; i) del; j) de l'.
3. a) ~~E~~; b) ~~e~~; c) Els pares, les mares i els iaïos...; d) ~~la~~; e) l'un i l'altre; f) ~~e~~; g) ~~la~~; h) el dilluns 25 d'abril; i) en l'acta; j) a les bones o a les males; k) a les fosques; l) al més prompte possible; m) amb l'ajuda de Déu; n) correcta; o) ~~E~~; p) correcta; q) la Vall d'Albaida i la Safor; r) el 1959; s) El meu/Mon.
4. No ha menjat gens ni miqueta, però es divertix d'allò més; D'ara en avant no fumes; Ves-te'n, si no arribaràs tard; El gerent ha tallat de soca-rel les propostes d'ampliació de l'empresa; Conta-m'ho tan bé com sàpigues.
5. a) 11; b) 14; c) 4; d) 9; e) 8; f) 6; g) 12; h) 13; i) 5; j) 1; k) 15; l) 2; m) 3; n) 10; o) 7.
6. Segons sembla, l'obra no tenia molt d'èxit; Hem vist la pel·lícula *Allò que el vent s'endugué*; Potser tens sort i reps allò que esperaves; El que faltava! Veges tu, com són les coses!; f) T'he fet el vestit tan llarg com he pogut.
7. 1)c; 2)c; 3)a; 4)b; 5)c; 6)b; 7)a; 8)b; 9)b; 10)a; 11)c; 12)c; 13)b; 14)b; 15)b; 16)b; 17)c; 18)b; 19)c; 20)c.
8. 1b; 2a; 3a; 4b; 5a; 6b; 7a; 8b
9. a)esta/aquesta; b)Eixe/Aqueix; aquell; c)eixa/aqueixa; això; d)esta/aquesta; açò; allò; e)això; f)allò; g)este/aquest; ací; h)aquell; allà/allí; i)eixe/aqueix; j)allò; k)ací; allà.
10. a)El xic té una cosa que el fa més atractiu; b)Dels nous models, se n'han presentat prototips; c)Al voltant/Cap a les dotze passeu per l'oficina i en parlem; d)No es parlarà de costos ni de si ~~estes~~ són assumits per l'ajuntament; e)El missatge va dirigit a totes les persones que hi estiguen interessades; f)Tot seguit vos explicarem els motius pels quals un funcionari es pot absentar; g)correcta; h)Demanen que hi haja connexió gratuïta a internet per a tots els centres d'ensenyament i que hi instal·len almenys dos ordinadors i una impressora; i)En posar-se en marxa els decrets sobre associacions de veïns es va posar de manifest que calia regular-ne la funció en tota la Comunitat; j)Amb això volem donar-vos la informació que pensem que us pot ser útil.
11. a)Sa; b)Els meus; c)llurs; d)ma; e)llur; f)Nostre; g)son; h)seu; i)la meua; j)Son; k)tes.
12. a)correcta; b)les seues; c)correcta; d)el nas; e)el nuvi; f)les vacances; g)les nostres; h)correcta; i)el nom d'aquest; j)les vacances; k)el nom d'aquest; l)en l'article primer; m)del gol d'aquest; n)va ser-ne; o)la temporada d'estiu; p)la resolució i la velocitat; q)l'horari normal; r)l'autogovern i la independència; s)la importància que té; t)les ulleres; u)correcta; v)correcta; w)En la fugida; x)dins la gravetat; y)els béns.
13. a) ton; b) sa; c) sos, sos; d) ta; e) sa; f) ta.

Solucionari d'activitats: els quantificadors

1. 1)a; 2)a; 3)c; 4)c; 5)b; 6)b; 7)a; 8)b
2. a) quatre-cents seixanta-vuit amb dotze euros; b) mitja quarta; c) setens; d) el trenta-un Certamen; e) quaranta-set lliures amb cinquanta; f) setze graus centígrads; g) un milió dues-centes mil vint-i-quatre marques; h) el capítol nové; i) zero coma zero nou/nou centèsims; j) tres octaus.
3. a)5 ; b)7; c)9; d)4; e)2; f)6; g)3; h)8; i)1
4. a)4; b)6; c)7; d)8; e)5; f)2; g)1; h)3
5. gens ni mica; una mica; bastant; força; massa
6. a) gens de; b) quant de; c) cap; d) gens; e) res; f) cadascun.
7. 1.a; 2.c; 3.b; 4.c; 5.a; 6.a; 7.b; 8.b; 9.b; 10.
8. a) cap; b) gens; c) gens de; d) res; e) gens; f) Res; g) cap; h) res de.
9. a) correcta; b) la resta; c) correcta; d) prou; e) unes coses...; f) Com més; g) al més prompte millor; h) tan tard; i) correcta; j) correcta; k) correcta; l) un poc de prestigi; m) La professora mateix; n) correcta; o) el director mateix; p) ella mateixa; q) mig Europa i tota la Xina; r) Cada un; s) tan agradable; t) tot València; u) alguna cosa/quelcom per a mi?; v) correcta; w) algunes; x) la resta; y) uns pocs dies; z) al més prompte millor/com abans millor.
- 10.a) gens de; b) més; c) menys; d) prou de; e) massa; f) gaire.
- 11.Resposta oberta: a) massa sal/un grapat de sal; b) unes poques/unes quantes; no moltes ; c) una quinzena/uns quants/quinze a tot estirar; d) força exàmens/exàmens a dojo; e) no hi havia ningú/gens ni mica de gent f) un muntó/una munió de llandes/llandes a cabassos.
12. gens; una; cada; cap; una/cap; moltes; certes; quelcom/alguna cosa; mateix; molts/força; un poc.

Solucionari d'activitats: Flexió del substantiu i de l'adjectiu

1. 1)c; 2)b; 3)a; 4)b; 5)a; 6)b; 7)c; 8)c; 9)c; 10)c; 11)a; 12)c; 13)b; 14)b; 15)a
2. a) anàloga; b) el mal costum; c) miop; d) un senyal; e) equànime; f) als afores; g) comuna; h) una remor apagada; i) el deute; j) inerta
3. a) Les noves empresàries han de ser capaces de superar les crisis; b) La gossa de la meua veïna la detectiva lladra molt a la nit; c) El cosí de l'arquitecta grega és cardiòleg; d) La neta de la meua sogra està molt fadrina; e) Els personatges representen una geganta i unes xiquetes disfressades.
4. a) muller; b) cabra; c) dona; d) nora; e) egua; f) somera
5. a) El fi; la fi; b) la pudor; c) el corrent; d) la clau; el clau; e) el compte
6. a) deixeblla; b) hostesses; c) sacerdotesses; d) Marquesa; e) hereva/hereua
7. abellot; rossa; nul·la; bruixot; feliç; lleig; ateu; sacrílega; notària; golafre
8. promiscua - promiscues; absurd - absurds; amargant - amargants; crua - crus; grisa - grisos
9. 1)b; 2)a; 3)c; 4)c; 5)c; 6)a
10. sitges; masos; sofàs; hosts; països; llapis; linxs; nassos; abusos; xampús; crisis; passeigs/passejos; marges; gimnasos; pisos; fixos; arrossos; textos/texts
11. a) Ha demanat uns auxiliars d'anglès pera les escoles públiques; b) En els últims mesos hi ha hagut vaga de guardamobles; c) Les ventríloques eren molt perspicaces quan actuaven; d) L'advocada es queixava d'aquella sentència iniqua; e) En els apèndixs dels documents estaven els croquis dels edificis
12. a) un gratacel alt; b) unes bones postres; c) unes estovalles netes; d) un rentavaixella/rentaplats/llavavaixella/llavaplats nou; e) vigilància/cura intensiva; f) jugar a/als escacs; g) Bon Nadal; h) una gelosia absurda/uns zels absurds; i) un mal de queixal; j) actuar d'amagat/a amagatontes
13. a) carabassa; b) rogalia; c) vista; d) fruita seca; e) l'esquena; f) circumstància; g) gratacel
14. a) frens; b) frenesí; c) obliques; d) innocu/innòcues; e) eficaces; f) hèlixs/hèlices; g) pesos; h) fixos
15. uns afores; una rogalia; unes postres, una entrevista; un espelma; una dent; una front; uns espinacs; una resplendor; una gènesi; una psicoanàlisi; un dot; un regle; una estrena; un bacteri; una àgape; una amargor; una anàlisi; una cercavila; una síncope; un batent; una allau; una esperma; un pebre; un escaire; un estratagema; una síndrome; una olor; un titella; una dracma; una corrent; uns narius; un cataplasma; uns dubtes; una aroma; un pendent; una forest; una índole; una maratón; una merenga; una mandala; una verdor; uns llegums; una imperdible
16. d'amagades; als afores; d'alta volada; a escacs; les darreres voluntats; a les escoltes
17. a) llevar l'àncora; b) les estovalles; c) les postres; d) en dejú; e) escapar de la mà; f) gelosia; g) carabassa; h) perdre els sentits
18. any de neu; remoure la cendra; viure de renda; llevar l'àncora; ficar el nas; estar als llimbs; diners negres; no llevar els ulls del damunt
19. a) adams; postres; b) Montalvá; segones intencions; c) Boluda; d) a l'oïda; einsteins.
20. 1)b; 2)b; 3)b; 4)a; 5)b; 6)a; 7)a; 8)b

Solucionari d'activitats: el verb

1. a) passa; b) l'afecten; c) s'imaginava; d) li queia; e) es va despertar; f) va callar, va marxar; g) telefonar-li; h) emportar-se-la; i) la solució; j) prenen.
2. a) correcta; b) correcta; c) correcta; d) correcta; e) m'agrada; f) destaven; g) es dediquen; h) correcta.
3. 1c; 2c; 3c; 4b; 5b; 6a; 7b; 8c; 9b; 10b; 11b; 12c; 13c; 14c; 15b; 16c; 17b; 18c; 19a; 20c; 21c; 22c; 23b; 24b; 25c; 26c.
4. a) correcta; b) han fet cessar; c) somie la mateixa història; d) l'han obsequiat amb un pot de clavelles; e) si encreues els braços; f) afectarà el desenvolupament del pla; g) carregar totes les culpes; h) fascina totes les persones; i) correcta; j) acabaràs esta faena; k) falta encara fer; l) parla valencià; m) acabarà aconseguint-ho; n) pot això i més; o) no han encertat el color; p) entusiasmarà els espectadors; q) l'espera una notícia; r) s'han apropiat els diners; s) vam dubtar un moment; t) ho aprofita per veure; u) apassiona les masses; v) pots vindre un moment, necessite la teua ajuda; w) s'ha aprimat molt; x) capaç de seguir el curs i d'aprovar-lo/d'aprovar el curs.
5. a) es riuen; b) coneix; c) se m'ha assentat bé; d) sabia; e) tem; f) ha passat; g) s'entretenen; h) calle; i) vine un dia; j) bolcà
6. a) estarem; b) està/és; c) està; d) està; e) està; f) era, estava/era; g) està; h) és, és; i) ser.
7. a) hi ha, hi ha; b) són/estan; c) hi ha; d) és; e) va tindre lloc/va ser; f) hi havia/hi era; g) sigut.
8. a) és; b) (m'hi) estaré; c) és; d) (em) vaig estar; e) era; f) (s')estigué; g) ser; h) són; i) era; j) era; k) són; l) (s')estan; m) (m')estic; n) és; o) està; p) són, són.
9. **Ser:** Joan és ximplet; Lluïsa no és amiga teua; La biblioteca és un lloc tranquil; Juli és ben poc decidit; El gos és un animal mamífer carnívor; La llet de cabra és molt sana. **Amb subjecte inanimat:** Ara mateix el menjador és buit; Aquesta llet és massa calenta! **Estar:** Pere està més prim que mai! El centre està infrutilitzat; La revisora està distreta; Ha plogut i la terra està molla; A les vacances el menjador sempre està buit; La professora està malalta; El xiquet està desficiós; Els de la selecció van estar esplèndids.
10. **Ser:** El llibre és damunt la taula; L'avió ara mateix és damunt de Mallorca; El cine és al centre del poble; Els iogurts són a la nevera; On és ton pare? **Estar:** Júlia està una hora esperant-nos; Tinc un amic que està a Londres estudiant; El meu germà està de professor a l'Institut de Dénia; Fa dies que estic a Alcoi.
11. a) he de portar; b) se'n deuen haver anat; c) A veure; d) deu ser; e) Cal que vages; f) pot ser que faça; g) me n'aniré; h) potser; i) És necessari servir; j) Ara vos contaré.
12. a) has d'eixir/has d'anar/cal que isques/cal que vages; b) haureu/hauríeu/heu d'; c) devia estar; d) que anara/anava a; e) El connectaré; f) cal/s'ha de/has de/és necessari.
13. a) correcta; b) Hauries d'; c) S'ha de/Cal/És necessari; d) correcta; e) correcta; f) Potser plourà/Pot ser que ploga; g) Degué ser/Devia ser; h) correcta; i) Què li diràs; j) em compraré.
14. a) Devíeu estar molt cansats després de ballar tant; b) Tu deus tardar molt si vens caminant perquè vius lluny d'ací; c) Les concursants degueren guanyar molts diners, ja que en acabant van gastar molt; d) Els forners han degut comprar una furgoneta nova per a repartir el pa. (Respostes parcialment obertes).

15. a) fumar; b) vivint; c) distret; d) imprés; e) que regula; f) estesa; g) per-cebre; h) fos; i) que passeja; j) i va cloure; k) batre; l) Cal concloure.
16. a) obrit: obert; b) incluit: inclòs; c) confòs: confós; d) recórrer: recorrer; e) pretendir: pretendre.
17. a) dient; b) plegades; c) escrivint; d) encarregant; e) vivint; f) remonent; g) comprat/comprats; h) Devent; i) trobada; j) apareixent; k) traient/traent; l) traduït.
18. a) debatut; b) permés; c) conclòs; d) difós; e) respost; f) crescut; g) nas-cut; h) detingut; i) oferit/ofert, volguda; j) aparegut; k) valgut; l) molt.

Solucionari d'activitats: l'adverbi

1. còmodament; necessàriament; arbitràriament; tristament; efectivament; mútua-ment; gratament; netament; indefugiblement; justament; obertament; comunament.
2. a10; b3; c4; d7; e2; f9; g11; h6; i8; j1; k5.
3. 1f; 2h; 3e; 4a; 5c; 6b; 7i; 8d; 9g.
4. ben; molt; comptat i debatut; aparentment; només; més; mai; tan sols; ací.
5. a) de bòlit; b) de dalt a baix; c) a pleret; d) com un pardalet; e) d'esme; f) de gom a gom; g) si fa no fa; h) A ull nu.
6. a) sobretot; b) inclusivament; c) riu amunt i riu avall; d) d'allò més bé; e) adesiara; f) Potser; g) alhora; h) enlloc; i) Per descomptat; j) sota.
7. a) pertot/pertot arreu; b) malament; c) enjorn/d'hora/prompte; d) baix; e) a soles; f) intuïtivament; g) en gros/a l'engrós; h) a destemps/a deshora.
8. a) Em prepare per a la seua visita ben enjorn perquè tinc por que no em demane massa obligacions. b) El monitor d'esquí havia prohibit l'accés a pista per por que no provocara una allau. c) Els ecologistes sospitàvem que el govern no volguera deixar-los fora de la negociació. d) Margarida temia que la seua sòcia no li amagara la comptabilitat de l'empresa. e) Amaga el regal de la teua germana abans no arribe i el veja.
9. Respostes parcialment obertes: a) A mi m'agrada més el ioga que no pas la natació; b) Miquel no ha vingut pas a la faena hui; c) Jo els els vaig donar pas. d) Ahir jo no volia anar pas al cinema.
10. Resposta oberta.
11. a) dempeus; b) enjorn; c) a tot hora ; d) inclusivament; e) i escaig; f) amb escreix; g) corrents; h) sols ; i) força
12. a) en lloc; enlloc; b) a les hores; aleshores; c) en l'aire; enl'aire; d) pot-ser; pot ser; e) sobre tot; sobretot; f) per tot; pertot.
13. a) pobrament, honradament/honrada; b) correcta; c) Ara per ara, així, mala-ment; d) immediatament; e) A la primeria de, greu, sovint; f) Sort que, altra-ment; g) A les bones, a les males; h) Per descomptat, seriosament; i) Llevat que, per; j) inclusivament; k) I tant, fins i tot.
14. a) malament; b) ràpidament; c) de dret; d) prou; e) gens; f) només; g) amunt; h) davall; i) mentrestant; j) vindrà.
15. a) corrents, a poc a poc; b) com a; c) mal; d) prou; e) baix; f) de seguida/tot seguit
16. des de prop; des de dins; potser; amb; sense; al davant de; així; davant; du-rant; per extensió; ben; sense; en; ben; cap al; pel; amb; al fons; al fons.

Solucionari d'activitats: els connectors i les conjuncions

1. a) això no obstant; b) a més; c) És més; d) tot i això; e) així mateix; f) és a dir; g) Doncs bé.
2. A primera vista; Com tothom sap; S'ha de tindre en compte; Reprenent el tema; En concret; En definitiva.
3. Segons l'ordre d'aparició en el text: no com; sinó com; per això; perquè; abans de continuar; és per això que; per tal de; ja que; de moment; puix que; com ja sabem; mentrestant; en conseqüència; però; tanmateix; per tant; per concloure; conseqüentment.
4. 1a; 2b; 3a; 4c; 5b; 6c; 7b; 8a; 9c; 10b; 11c; 12c; 13b; 14c; 15a; 16a; 17c; 18b; 19c; 20b.
5. a) perquè/ja que/per tal com/atés que; b) malgrat que/a pesar que/encara que/tot i que/per bé que/si bé; c) perquè/ja que/per tal com/atés que; d) però/malgrat que/a pesar que/encara que/tot i que/per bé que/si bé; e) de manera que/així que.
6. a) dones: ja que; b) ~~per a què~~: perquè; c) ~~per què~~: perquè; d) ~~Degut als~~: A causa dels; e) ~~per que~~: perquè; f) e: i; g) ~~sempre i quan~~: sempre que; h) Mentre: Com; i) ~~conforme~~: tal com/a mesura que; j) Segons: A mesura que/Tal com; k) Només: En saber-ho/Quan ho varem saber; l) ~~sempre i quan~~: sempre que; m) ~~A no ser que vingues~~: si no vens; n) ~~degut a~~: a causa de; o) dones: ja que; p) ~~degut a~~: a causa del; q) ~~sempre i quan~~: sempre que; r) Et pregue **que** acceptes; s) dones: ja que; t) ~~Com no~~: Si no; u) ~~a ser possible~~: si pot ser.
7. (1) aquesta; (2) la meua; (3) soc; (4) Això és/És a dir/O siga/Dit d'una altra manera; (5) els; (6) atenc; (7) sinó; (8) poca-roba; (9) això; (10) o.

Solucionari: regles d'ús dels pronoms febles

1. em, m', -me, 'm; et, t', -te, 't; es, s', -se, 's.
2. a) me; b) et; c) -te; d) M'/T'/S'; e) t'; f) 't; g) 'm; h) T'.
3. En ordre d'aparició: em; m'; em; T'; Es; em; Em; m'; m'; em; em; em; em; em.
4. ens, ens, -nos, 'ns; us/vos, us/vos, us/vos, us/vos.
5. a) 'ns; b) -nos; c) us/ens; d) -vos; e) -vos; f) -nos; g) 'ns; h) us.
6. a) No ens diu res; b) Mira'ns i escolta'ns; c) Fes-nos cas; d) Ens estàs escoltant?; e) Us esperaré; f) No puc veure-vos patir; g) He d'esperar-vos massa temps; h) Pregunteu-nos els dubtes.
7. a) 'm; b) us; c) 's; d) 'ns; e) es; f) Et; g) Us; h) 'm/'ns.
8. el, l', -lo, 'l; la, l', -la, 'l; els, els, -los, 'ls; les, les, -les, -les.
9. a) l'; b) -la; c) el; d) els; e) 'ls; f) -lo; g) -les; h) L'; i) -los.
10. **Text 1:** He buscat el llibre de navegació per totes bandes. Però no l'he trobat encara. Honorat l'ha vist en una llibreria del centre però algú l'ha comprat abans que jo arribara a comprar-lo. Compreu-lo quan el trobeu. **Text 2:** No he vist encara la pel·lícula. Estan fent-la al cinema. Tere va veure-la ahir i li va agradar molt. No va acabar de comprendre-la però tornarà a veure-la demà. Ves a veure-la tu també.
11. a) Les he comprades; b) Agafa-la!; c) Porta'l al taller; d) Demà l'apanyaré; e) No vull fer-los; f) Els busque; g) Les oblides massa prompte; h) El compren
12. a) l'he preparat; b) els he preparat/s; c) l'he preparada; d) les he preparades; e) l'he reconegut; f) l'he reconeguda; g) els he reconegut/s; les he reconegudes.
13. li, li, -li, -li; els, els, -los, 'ls.

14. Resposta oberta: a) el iaio; b) les cosines; c) als cosins; d) les ties; e) Els xiquets.
15. a) -los; b) -li, c) els; d) -los; e) -los; f) els; g) -los; h) 'ls; i) 'ls.
16. a) Els demanaré la casa per a demà; b) Doneu-los una mica de llibertat; c) Torna-los el llibre; d) Vull dir-li el que passa; e) Vull explicar-li el que passa; f) Deixa-los respirar; g) Va traure-los els colors; h) Han treballat molt. Has de pagar-los bé.
17. ho, ho, -ho, -ho.
18. a) ho; b) -ho; c) -ho; d) ho.
19. a) ho; b) ho; c) ho; d) ho; e) ho; f) ho.
20. a) el; b) ho; c) 'l; d) ho; e) el; f) ho; g) el; h) -lo; i) -ho; j) l'; k) ho; l) ho; m) l'; n) l'.
21. en, n', -ne, 'n.
22. a) CCL; b) CD; c) CD; d) CCL; e) CRV; f) CD; g) CRV.
23. a) No en té; b) No l'ha comprada; c) No n'ha comprat; d) No els ha comprat; e) No n'ha comprat cap; f) No els ha comprat; g) No n'ha comprat; h) No en té; i) No el té; j) No en vol comprar; k) No el vol comprar; l) No en vol beure; m) No el vol beure; No la vol beure.
24. a) En vull molts; b) Deixa'n tres; c) Agafa'n alguns; d) Porta'n un altre; e) Busca'n més; f) En necessita un; g) Demana'n una miqueta; h) En busca qualsevol.
25. a) Ella ha rebut tres regals però ell n'ha rebut sis; b) Jo no tinc gos i tu en tens dos. Total, en tenim tres; c) No em crees més problemes perquè ja en tinc prou; d) Fes un esforç perquè en necessite molts; e) Emília aprova tots els exàmens. Jo només n'he aprovat dos exàmens i Elena n'ha aprovat un; f) No dones més consells. Ja en tinc massa perquè tothom en dona.
26. a) l'; b) n'; c) 'n; d) -les; e) les; f) 'ls; g) En; h) en; i) la; j) en.
27. a) No en sap res; b) En parlava; c) N'eixia; d) En vens?; e) En viuen; f) N'està content; g) N'han arribat notícies; h) En venien de pressa; i) Els productes en venen; j) No en fuges.
28. a) Se'n diu; b) N'encén el llum; c) N'ha estat nomenat; d) N'ha aconseguit un treball; e) N'és capità; f) N'ha estat elegit; g) Se n'ha fet; h) N'ha perdut la clau.
29. a) verb pronominal; b) CD; c) Atribut emfàtic; d) CRV; e) CRV; f) CCL; g) CD.
30. hi, hi, -hi, -hi.
31. a) CCL; b) CPred; c) CCM; d) CCCCompanyia.
32. a) en; b) en; c) en; e) hi; f) hi; g) hi; h) -hi; i) hi; j) hi; k) 'n.
33. a) ho; b) hi; c) hi; d) ho; e) hi; f) hi; g) ho; h) hi; i) ho.
34. a) Hi (verb *haver-hi*); b) hi (verb pronominal); c) hi (verb de percepció amb valor intransitiu); d) hi (CCL); e) hi (CPred); f) hi (CCM); g) hi (verb de percepció amb valor intransitiu); h) hi (verb de percepció amb valor intransitiu); i) 'n (verb pronominal); hi (CRV).
35. Segons l'ordre d'aparició: hi ha (*haver-hi*); hi (CCL); hi (CCL); Hi (CCL); s'hi (CCL).

Solucionari: dossier d'introducció als pronoms febles

Em, et, es: col·locació i formes

1. **Infinitiu, gerundi, imperatiu:** Afanya't, dur-te, portant-te, posar-se, entendre's; **Formes personals:** m'esperes, et penses, em passe, es veu, s'ha alçat; **Formes no personals:** Estic afanyant-me! M'he de posar.
2. Et penses que tens tot el dia? Afanya't; Joan es comporta d'una manera molt estranya; Ha caigut i s'ha fet mal a la cama; Dius coses molt estranyes. No t'entenc; No et necessite, ja m'apanyaré jo; No em trobe bé. Acompany'am a casa; Queda't amb nosaltres! Vull ajudar-te.
3. b) A tu no t'importa; c) No puc acompanyar-te; d) Està trist perquè es troba a soles; e) Acosta't i ho veuràs; f) No. Tu no m'ajudes mai; g) Et compraré un regal.

Ens, us: col·locació i formes

1. **Emissor:** Ens trobem molt a soles. Vol acompanyar-nos? No ens explica bé les coses. Ajuda'ns, per favor!; **Recepto:** No us entenc, parreu tots alhora. Llaveu-vos les dents sovint. No us mogueu del seient. Voldria resoldre-us el problema.
2. No ens feu cas; Escolta'ns i aprendràs; Fes-me cas; Ens has de deixar el cotxe; Us ajudarem en tot el que vulgues; El director està ocupat i no pot rebre-vos; Hem d'ensenyar-vos com fer-ho; Diguen-nos què voleu.
3. a) us/vos; b) us/vos; c) 'm; d) 'ns; e) us/vos; f) us/vos; g) s'; h) es; i) 's.

Complement directe (3a persona): *el, la, els, les*

1. **Singular masculí:** el, l', -lo, 'l; **Singular femení:** la, l', -la; **Plural masculí:** els, 'ls, -los; **Plural femení:** les, -les.
2. a) l'; b) -la; c) l'; d) la; e) -la; f) Els; g) -les; h) 'ls; i) 'l; j) Els; k) -los.
3. No patisques, sé canviar-la; Tanca-la!; Pren-los; Per favor, porta'l al taller; Demà el pintaré; Si fas això, la inutilitzes; No patisques, demà l'escriurà; No els mire mai; Vull comprar-los; Per favor, consulta-les!
4. Resposta oberta: a) el diccionari; b) el delinqüent; c) els lladres; d) els xiquets; e) la teua filla; f) els còmics; g) la roba; h) l'abric; i) les notes.

Complement indirecte (3a persona): *li, els*

1. a) compra-li la fruita; b) vull dir-li; c) torna-li els diners; d) els resol el problema; e) els resol les qüestions; f) Doneu-los un respir; g) Els demanaré un favor; h) els amaga la veritat; i) doneu-los una aspirina.
2. a) -los; b) els; c) 'ls; d) Els; e) -los; f) 'ls; g) -li.
3. a) Ens va dir que els llavàrem la cara; b) Em va dir que els torcara la pols; c) Em va preguntar si podia deixar-li el cotxe; d) Els pares em van dir que els enviara una postal; e) Sílvia i Jordi em van demanar si podia comprar-los un llibre.

Complement directe i atribut: *ho*

1. a) ho; b) -lo; c) ho; d) l'; e) el; f) ho; g) Ho; h) ho; i) el; j) ho; k) el; l) Ho; m) el; n) el.
2. a) ho; b) ho; c) ho; d) ho; e) ho.

Complement directe i complement del nom: *en*

1. a) les; b) els; c) en; d) en; e) el; f) en; g) l'; h) n'; i) l'; j) -ne; k) la.
2. a) el; b) la; c) n'; d) n'; e) l'; f) l'; g) -ne; h) 'n; i) -lo; j) -la.

3. a) Sí, l'he poguda obrir; b) Sí, l'he comprat; c) Sí, els hem acabat; d) Sí, n'he trobat.
4. a) En compraré un; b) En portaré dues; c) En trauré mil de la Caixa d'Estalvis; d) En llançaré una al pou; e) Per favor, compra'n deu de plàstic; f) N'he comprada una d'ous; g) Només vull agafar-ne dues; h) Si podeu, compreu-ne cinc.
5. a) l'; b) en; c) El; d) en; e) n'; f) les; g) N'; h) en; i) l'; j) el; k) 'n; l) en; m) La; n) en; o) en; p) en; q) els.
6. a) Helena no ha trobat cap caragol, però jo n'he trobat alguns; b) El meu marit té dos germans, però no en tinc cap; c) No em poses més sucre al café, ja en tinc prou; d) No hi ha dret. Jo no tinc cotxe i tu en tens dos; e) No cal que em dones ganxets, ja en tinc uns quants; f) No em dons consells: no en necessite cap.
7. a) No, ara en tinc un de nou; b) No, visc en un de petit; c) No, també en té de negres; d) No, n'hi ha alguna de roïna/n'ha eixit alguna de roïna; e) En vull dos de blaus i un de roig; f) En vull una de gran i dues de petites.

Complement del nom: *en*

1. a) Jorfi s'riba demà. Els pares n'esperen amb impaciència l'arribada; b) Sílvia i Lluís s'han comprat una casa antiga i n'han començat ja la rehabilitació; c) L'alumne ha llegit l'article i en farà un resum.
2. a) de la polèmica; b) d'una nova carretera

Complement de règim verbal: *en*

1. a) No se'n recordava; b) No se n'adona; c) Se'n va sortir; d) Després en parlarem; e) Me n'abstinc.

Complement circumstancial de lloc: *en*

1. a) Quan tu aniràs a la biblioteca, jo ja n'hauré tornat; b) Si tu entres a l'habitació, jo n'eixiré; c) Has posat tanta llet a la cassola que quan ha bullit se n'ha eixit; d) Si puges a l'arbre haurem de baixar-ne perquè no hi cabem tots.

El pronom *hi*

1. Ordre de classificació: c; b; f; e; d; a.
2. a) hi; b) n'; c) -hi; d) hi; e) en; f) hi.
3. a) hi; b) hi; c) ho; d) hi; e) hi; f) hi; g) hi; h) ho.

Solucionari: dossier d'introducció a la combinació de pronoms febles

CI (*em, et, ens, us, es*) + CD (*el, els, la, les, ho*)

1. Et: Te'l porte; Te'ls porte; Te les porte; T'ho porte. Ens el portes; Ens la portes; Ens les portes; Ens ho portes. Us el porte; Us els porte; Us la porte; Us ho porte.
2. Et: Te l'agafe; Te'ls agafe; Te l'agade; Te les agafe. Ens: Ens l'agafes; Ens els agafes; Ens l'agafes; Ens les agafes. Us: Us l'agafe; Us els agafe; Us l'agafe; Us les agafe.
3. Em: Van portar-me'l; Van portar-me'ls; Van portar-te-la; Van portar-te-les; Ens: Van portar-nos-el; Van portar-nos-els; Van portar-nos-la; Van portar-nos-les; Us: Van portar-vos-el; Van portar-vos-els; Van portar-vos-la; Van portar-vos-les.
4. A tu: Va prendre-te'l; Va prendre-te'ls; Va prendre-te-la; Va prendre-te-les. A nosaltres: Va prendre'ns-el; Va prendre'ns-els; Va prendre'ns-la; Va prendre'ns-les. A vosaltres: Vaig prendre-vos-el; Vaig prendre-vos-els; Vaig prendre-vos-la; Vaig prendre-vos-les.

5. Segons l'ordre de les combinacions: a) Me'ls ha donat; h) Se l'ha menjat; f) Us les porten; c) Te'l compre; g) Se'ls compra; e) Ens l'ha ensenyat; d) Te l'ha via agafada; b) Me la donà; i) M'ho digué.
6. Us: Us els comprem; Us les comprem; Us ho comprem. Et: Te'l comprem; Te la comprem; Te'ls comprem; Te les comprem; T'ho comprem (tot). Em: Me'l compren; Et: Te'l compren; Ens: Ens el compren; Us: Us el compren.
7. a) Distribuïu-vos-el; b) Llegiu-vos-les detingudament; c) Busqueu-los; d) Feu-vos-el; e) Procureu escriure-les amb claredat; f) Abans de lliurar-lo, llegiu-vos-el; g) Trobeu-los i esmeneu-ho.

CI (li, els) + CD (el, els, la, les, ho)

1. Li: Va donar-li'l; Va donar-li'ls; Va donar-li-la; Va donar-li-les; Va donar-li-ho. Els: Va donar-los-el; Va donar-los-els; Va donar-los-la; Va donar-los-les; Va donar-los-ho.
2. Li: Dona-li'l; Dona-li'ls; Dona-li-la; Dona-li-les; Dona-li-ho. Els: Dona'ls-el; Dona'ls-els; Dona'ls-la; Dona'ls-les; Dona'ls-ho.
3. A Maria: Li'l dona; Li'ls dona; Li la dona; Li les dona; Li ho dona. A les cosines: Els el dona; Els els dona; Els la dona; Els les dona; Els ho dona.
4. Li l'admeten; Li'ls admeten; Li l'admeten; Li les admeten; Li ho admeten. Els l'admeten; Els els admeten; Els l'admeten; Els les admeten; Els ho admeten.
5. Li'l tornem; Li la tornem; Li'ls tornem; Li'les tornem; Li ho tornem (tot). Els el tornem; Els la tornem; Els els tornem; Els les tornem; Els ho tornem (tot).
6. a) Viqui li'ls ha regalat; b) Porta-li-la perquè te l'arregle; c) Cada nit Josep li'l llig; d) Manel li l'ha regalat; e) No li l'ha reservada.
7. a) li la; b) me l'; c) te'l; d) me'ls; e) me n'; f) Te l'; g) -me-la; h) Te la.

Consolidació:

1. a) Li n'he dut un; b) Per favor, compra-li-la; c) Cada dia els ho explique; d) Si ho aprova tot, li'n compraran un; e) Vull dir-li-ho; f) No sigues egoista i torna-li'ls; g) Els professor els el resol; h) Els mestres els les resolen; i) Han treballat molt. Doneu-los-en un; j) Els en demanaré un; k) Demà els l'anunciarem; l) La premsa sovint els l'amaga; m) Si tenen febre, doneu-los-en una.
2. a) Dona-li-la; b) Deixa'ls-la; c) Deixa'ls-el; d) Els l'; e) -los-el; f) 'ls-la; g) els l'; h) Li'n; i) -li-les; j) els en; k) els els; l) els n'; m) -los-en.
3. a) Agafa-li'l; b) Llaveu-los-la; c) Torca'ls-la; d) Pots deixar-me'l; e) Envia'ns-en una; f) Pots comprar-nos-en?; g) Me l'ensenyaràs?; h) No volen ensenyar-nos-els; i) No sé això, però els ho preguntaré; j) M'ha dit això, però jo no m'ho crec; k) Ja sé això, però no sabia com dir-t'ho.
4. a) Sí, te l'he dut; b) Sí, us l'estic arreglant/estic arreglant-vos-el; c) Sí, te l'estic corregint/estic corregint-te'l; d) Sí, us els hem acabat; e) No, no els en compraré; f) No, no li la compraré.
5. a) L'hi he deixat (el plat = CD; damunt de la taula = CCL); b) La hi he deixada (la cartera = CD; damunt del llit = CCL); c) Ens hi referíem (al problema de l'atur = CRV); d) Se n'han burlat (de Joan = CRV); e) Me n'abstindré (de felicitar-lo = CRV); El lladre se'n va escapar (de la presó = CCL); g) L'hi he deixat (l'armari = CD; obert = CPred); h) La hi he deixada (la calaixera = CD; oberta = CPred); i) Els hi enviaré (els meus fills = CD; a l'estranger = CCL); j) La roba se n'ha tornat (CPred).
6. a) -vos-hi; b) -vos-hi; c) -l'en; d) -los-en; e) els hi; f) la hi; g) -les-hi; h) els en; i) li n'.

7. a) Lleva-te'ls-en; b) Li'ls en portaran; c) Vols llavar-te'ls-hi?; d) Fiqueu-vos-les-hi; e) Me'ls hi guardaré; f) No me n'hi pose mai; g) Me la hi vaig comprar; h) Volen quedar-se-te'l; i) Se t'hi ha convidat.
8. Segons l'ordre d'aparició: Em; ho; me l'; Ens n'; m'ho; li; ho; ens n'; ens; li; et; m'ho; li; li ho; el; l'; S'hi; es; hi; -hi; -la; se'n; -hi; se li; -lo.

Solucionari: dossier de combinació de dos pronoms febles

1. a) Li la vas amagar; b) Se t'ha oblidat; c) Li ho agraiix regalant-li una poma; d) Me'n vaig; e) M'ho dones? f) Pensa donar-vos-en; g) Mengeu-vos-els; h) Me l'ha venut.
2. a) Me la; b) Se les; c) Te'l; d) Us els; e) Ens ho; f) Me les; g) Se la; h) Te'ls; i) Us el; j) Ens les; k) S'ho.
3. a) Me l'; b) Se les; c) Te l'; d) Us els; e) Ens ho; f) Me les; g) Se la; h) Te'ls; i) Us l'; j) Ens les; k) S'ho; l) Me la.
4. a) se'ls; b) nos-les; c) me-la; d) te'l; e) ho; f) vos-les; g) se-la; h) nos-els; i) vos-el; j) nos-les; k) ho; l) vos-la.
5. a) -te'l; b) -te'ls; c) -te-la; d) -te-la; e) 'ns-el; f) 'ns-el; g) 'ns-els; h) 'ns-la; i) 'ns-les.
6. Resposta oberta: a) la llibreta; b) això; c) les píndoles; d) els detinguts; e) els impresos; f) els paquets; g) el correu; h) els cacaus; i) això; j) la cara; k) això; l) els abrics; m) l'estoig; n) els caramels; o) les sabates; p) les xiques; q) les dents; r) això.
7. Resposta oberta: a) Va emportar'se-ls, els sobres; b) Va dur-nos-les, les bresquilles; c) Va enviar-me-la, la postal; d) Vol dir-t'ho, això; e) Se'l menja, l'entrepà; f) Us l'envia, el paquet; g) Me la inutilitza, la pantalla; h) T'ho contaré, això.
8. a) Us l'arregla; b) Us les arregla; c) Us els arregla; d) Us les arregla; e) Us ho arregla.
9. a) Se la menja; b) Se'l menja; c) Se les menja; d) Se'ls menja; e) Se les menja; f) S'ho menja tot.
10. a) Mira-te-la; b) Mira-te'l; c) Mira-te-les; d) Mira-te'ls; e) Mira-te-les; f) Mira-t'ho.
11. a) Van rebentar-ho; b) Van rebentar-t'ho; c) Van elegir-lo; d) Van elegir-vos-el; e) Van agafar-lo; f) Van agafar-nos-el.
12. a) Sí, me l'he baixada; b) Sí, se'ls van menjar; c) Sí, t'ho he dut; d) Sí, us el vam netejar; e) No, no ens les compràrem; f) Sí, se les ha deixades.
13. a) Li la; b) Li'l; c) Li la; d) Li'l; e) Li les; f) Li les; g) Li'ls; h) Li'ls; i) Els ho; j) Els ho; k) Els ho; l) Li ho.
14. a) Li l'; b) Li l'; c) Li l'; d) Li l'; e) Li les; f) Li les; g) Li'ls; h) Li'ls; i) Els ho; j) Els ho; k) Els ho; l) Li ho.
15. a) -li'l; b) -li'ls; c) -li-la; d) -li-les; e) -li-ho; f) -los-el; g) -los-els; h) -los-la; i) -los-les; j) -los-ho.
16. a) Li'l; b) Li'ls; c) Li la; d) Li les; e) Li ho; f) Els el; g) Els els; h) Els la; i) Els les; j) Els ho.
17. a) -li'l; b) -li'ls; c) -li-la; d) -li-les; e) -li-ho; f) -los-el; g) -los-els; h) -los-la; i) -los-les; j) -los-ho.
18. Resposta oberta: a) la roba; b) això; c) les camises; d) els llibres; e) els impresos; f) els paquets; g) el correu; h) els fulls; i) això; j) la carta; k)

això; l) els melons; m) l'estoig; n) els cotxes; o) les sabates; p) les cordes; q) les dents; r) això.

19. a) Rega-li'ls, els melons; b) Rega-los-les, les plantes; c) Rega-li-la, la flor; d) Rega-li-ho, això; e) Li'l rega, l'hort; f) Els l'obri, el camp; g) Li la rega, la flor; h) Els ho rega, això.
20. a) Li'ls arregla; b) Li l'arregla; c) Li ho arregla; d) Li les arregla; e) Li les arregla; f) Li ho arregla.
21. a) Els els compra; b) Els les compra; c) Els ho compra tot; d) Els la compra; e) Els el compra; f) Els les compra.
22. a) Mira'ls-la; b) Mira'ls-el; c) Mira'ls-les; d) Mira'ls-els, e) Mira'ls-les; f) Mira'ls-ho tot.
23. a) Van elegir-los-el; b) Van rebentar-li-ho; c) Van elegir-lo; d) Van rebentar-ho; Van agafar-lo; f) Van agafar-los-el.
24. a) Sí, li l'he baixada; b) Sí, els els van vendre; c) Sí, li ho he dut; d) Sí, els el vam netejar; e) Sí, els les compràrem; f) Sí, li les ha deixades; g) Sí, li l'ha enviat; h) Sí, li l'escrui; i) Sí, li'ls ultima.
25. a) Si li les vols donar, espera-la a l'eixida de classe; b) L'Anna els els repara; c) Robert li'ls explica; d) El psicòleg els les elimina; e) Li l'ha reservada; f) La profe li'ls va explicar; g) El pintor els l'ha decorat; h) L'Aurèlia li'ls envia; i) Anna li'l desperta; j) Aparta-li-les perquè puga passar; k) Llig-li'l quan vaja a dormir.
26. a) Ens hi trobem; b) M'hi va tractar; c) T'hi considere; d) Els hi vull; e) Us hi desplaceu? f) N'hi buscava.
27. a) M'hi eliminaràs?; b) T'hi encoratge; c) Natàlia la hi examina; d) S'hi enlaira; e) N'hi usa; f) Les hi estudia.
28. a) Puc explicar-la-hi; b) Podran aconseguir-n'hi?; c) Els hi anem trobant; d) L'hi estant invitant; e) S'hi pensa tombar; f) La hi està mirant.
29. a) Usa l'hi!; b) Compra-li-hi les sabatilles; c) Usa-n'hi; d) Considera-l'hi!; e) Busca-n'hi!; f) Deixa'ls-hi el paquet.
30. a) Me'n compre un; b) Ens en desnonen el dia deu; c) Tu te'n menjaves ahir algunes; d) Li'n compren bastants; e) Els en regalen; f) L'en trac.
31. a) Me n'eliminaren dos; b) Us n'esborraren alguns; c) Se n'apodera; d) Li n'admet una; e) L'àrbitre els n'admet; f) Li les n'extrau.
32. a) Has de comprar-te'n un; b) Mengeu-vos-en algunes; c) Aneu llegint-li'n; d) Estan buidant-les-en; e) Pensa d'adquirir-li'n unes poques; f) Podrà reservar-se'n?
33. a) Lleva-me'n alguns; b) Compra-li'n tres o quatre; c) Dona'ls-en!; d) Posa-te'n a la ferida; e) Resa'ns-en tres; f) Importa'ls-en ja!
34. a) S'hi; b) Se n'hi; c) S'hi, s'hi; d) N'hi.
35. a) Me'n; b) -me'n; c) me'n; d) me n'.
36. a) Telefona-li-hi; b) Pregunta-li-ho tot; c) Acompanya'ls-hi; d) Fes-los-la; e) No n'hi escrigues; f) Busca-te-la; g) No n'hi fumes; h) Escolta-les-hi; i) N'hi ix.

Solucionari: dossier de combinacions binàries de pronoms febles

1. 1a; 2b; 3a; 4c; 5b; 6b; 7c; 8b; 9c; 10b; 11c; 12c; 13c; 14a; 15a; 16c; 17b; 18c; 19c; 20a; 21a; 22b; 23c; 24b.
2. 1c; 2d; 3e; 4h; 5f; 6b; 7g; 8a.
3. 1c; 2h; 3d; 4a; 5g; 6i; 7e; 8b; 9f.
4. 1a; 2b; 3b; 4b; 5c; 6c; 7a; 8c; 9a; 10b; 11a; 12c; 13b; 14c; 15a; 16b; 17c; 18b; 19c; 20a; 21b; 22b; 23a; 24b; 25b.
5. a) Coneixia molt bé l'estratagema, i sovint hi recorria; b) Faça el favor de callar; c) Correcta, però podria emprar-se un feble: ...i no me'n podré ocupar; d) Es parla de la situació de les escoles de persones adultes i que se'n pot fer; e) El problema, ja el sabem, ara caldrà veure qui se n'ocupa.
6. Tinc el meu nom, com tothom. Fins els animals **en** tenen (de nom). És que soc un muntó de fem per a no tenir-**ne**? (de nom) El primer que vaig tenir era Matilde. Era un nom bonic quan **el** deia (el nom) ma mare i el cridaven els meus germans, tots més menuts que jo, allà, al nostre poble. Mon pare, que va morir a la mina, també **ho** deia (això, el nom), una mica enfosquit, amb aquella veu tan estranya que se **li** va fer al final (a ell, al pare). Per això **me'l** (jo, el nom) vaig canviar en deixar darrere tot aquell món meu. Als altres, als qui venien a deixar en mi tanta brutor, no podia consentir-**los** (als altres) que **em** (jo, a mi) digueren com ells, compreneu? Jo donava tot el meu, em donava tota, perquè sí, perquè la sang **m'ho** (a mi, donar tot el meu) demanava i no podia evitar-**ho**. (això, donar tot el meu)
7. a) l'; b) el; c) en; d) n'; e) els; f) n'; g) -les.
8. a) Dona-li'l; b) Compreu-li'n; c) El professor els els corregix; d) L'home del quiosc me'n dona; e) Ahir te les vaig portar (també: vaig portar-te-les); f) Vos les he guardades; g) Li l'ha arreglat; h) Els ho farem saber.
9. a) Havies d'enviar el paquet als distribuïdors. Els l'havies d'enviar ara; b) D'explicacions, ja ens en donaran més tard; c) La solució, te la diré demà; d) Mercé té mal de panxa i haurà de menjar arròs blanc. Sí ja li n'he cuinat; e) Si encara no teniu reproductor de Blu-ray, compreu-vos-el perquè ara van barats (també: ...compreu-vos-en un...); f) Hi ha molta aigua al pou.
10. a) Abans no semblava estúpid, però pareix que ara s'hi ha tornat; b) M'hi trobe; c) En vinc; d) En porte; e) El teu germà hi parla.
11. a) Podeu assistir a l'acte perquè hi està convidada tota la comunitat universi-tària; b) Estem davant una situació compromesa, de fet, tothom hi està; c) Per resoldre aquest problema, no veig que s'hi puga fer res; d) Està humit el terra o són imaginacions meues? Sí, sí que ho està; e) Havien tingut moltes possibi-litats d'arribar a un acord, ara ja no en tenen tantes; f) Hi havia moltes al-tres possibilitats per resoldre el conflicte; g) No tenien equip de so i se'n van comprar un; h) Se n'han anat després de la classe; i) Sabia la resposta, però a l'hora de l'examen no hi vaig caure; j) Venim de la reunió. Vosaltres també en veniu?; k) Vaig obrir la nevera. No hi quedava res. Enric s'ho havia acabat tot!; l) Havent-hi tantes cadires ací no sé per què vols la meua.
12. Resposta lliure: a) Vaig dir això a ells; b) Porta la bicicleta als xiquets; c) Visc molt tranquil; d) Parlen d'això acaloradament; e) He escrit la carta a ella; f) Cultiva taronges a Alberic; g) S'havia fet de nit; h) Es duia treball de l'oficina.
13. a) s'hi; b) Hi; c) ens n'; d) m'ho; e) hi; f) se'n; g) hi; h) -vos-en; i) ho; j) en

14. a) Hem de contribuir-hi; b) Recordeu-vos-en; c) Va jugar-hi fins que tenia huitanta anys; d) S'hi interessa; e) No n'abuseu; f) A l'hivern m'hi he d'acostumar (també: he d'acostumar-m'hi); g) No volia prescindir-ne; h) Li'n parlaven; i) Penseu-ho; j) Va accedir-hi; k) No se n'adonava; l) La festa hi coincidia.
15. a) L'home no parava de parlar-li'n (*li* = a la dependenta, CI; *en* = de futbol, CRV); b) M'agrada prendre-la-hi (*la* = la cevesa, CD; *hi* = ben freda, CCM); c) Hui m'hi he alçat (*hi* = CCM); d) Hi han anat amb els xiquets (*hi* = CCL); e) Volia convertir-la-hi (*la* = ella, CD; *hi* = a les seues creences, CRV); f) La mare se n'hi queixava (*en* = de la seua filla, CRV; *hi* = reiteradament, CCM); g) No gosava parlar-hi (*hi* = amb ell, CRV).
16. a) Quan ells hi anaven, nosaltres en tornàvem; b) Per favor, pose-me-la-hi; c) Tots els amics en patien les conseqüències; d) Vol traure-l'en (també: L'en vol traure); e) La meua veïna ha decidit traure-la'n el curs que ve; f) El teu company s'hi va tornar en saber la veritat; g) Eduard la hi compra sempre; h) Les xiquetes se les hi rentaven; i) Qui sap que n'ha sigut?
17. a) Abans sempre hi dormies; b) Maria ho troba molt bé (*ho* + *hi* és impossible); c) Joana la hi mira; d) Hauríem d'oferir-los-en; e) Me'n va traure un vestit preciós (també: Me'n va traure un de l'armari); f) Cal apreciar-les (també: Cal apreciar-ne les virtuts); g) Lluís, guarda-la-hi; h) Demà hi anirem a Vilafamés (també: Demà hi anirem amb cotxe); i) Ell n'obté dels errors dels altres (també: Ell n'obté avantatges); j) Me la hi vaig trobar (també: Vaig trobar-me-la-hi); k) Hi acabaren; l) Núria vol ensenyar-te-l'hi; n) Va comprar-los-en molts (també: Els en va comprar molts); o) Lleva-les-en; p) Que no n'hi queden?; q) Vull enviar-los-en una; r) Sol·liciteu-los-els; s) Si voleu anar a la moda pentineu-vos-la-hi.
18. (1) 'ls-la; (2) m'hi; (3) ens l'; (4) en; (5) se me n'; (6) els la; (7) les; (8) us ho; (9) me'n; (10) -me-les; (11) li ho; (12) -me'n.
19. (1) en; (2) les hi; (3) n'hi; (4) 'ns-en; (5) -us-les; (6) l'; (7) hi; (8); -l'en; (9) -vos-el; (10) els el; (11) me'l; (12) m'hi.
20. a) N'hi ha que; b) en tinc prou; c) se'n ve!; d) en porte quatre; e) n'hi ha per a; f) me n'eixiré; g) diguem-ne.
21. a) Has aprovat l'examen de llengua, te'n felicite sincerament; b) Dilluns que ve no aniré a classe de llengua. —Jo tampoc pense anar Ø a classe (també: Jo tampoc pense anar-hi); c) Correcta; d) Correcta; e) Han nomenat Pere director de la sucursal tot i que ell no esperava que l'en nomenaren; f) Correcta; g) Si l'àrbitre anava a favor del nostre equip, l'auxiliar hi anava en contra; h) No havent-hi més preguntes, donem per acabada la classe; i) Correcta; j) Devia haver-hi (també: hi devia haver) unes cent seixanta mil persones; k) Correcta.

